

Art antic de l'Àsia Menor

Codi: 100576
Crèdits: 6

Titulació	Típus	Curs	Semestre
2500239 Història de l'Art	OB	2	1

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Professor/a de contacte

Nom: Annabel Villalonga Gordaliza
Correu electrònic: Annabel.Villalonga@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)
Grup íntegre en anglès: No
Grup íntegre en català: Sí
Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

Es recomana tenir comprensió lectora en diverses llengües modernes, a part del català i l'espanyol.

Objectius

L'assignatura Art Antic de l'Àsia Anterior té com a objectiu formar els/les estudiants tot subministrant-los els recursos i instruments necessaris per tal que adquireixin un coneixement sòlid de les diverses cultures que conformaven en temps antics, aquesta àmplia zona geogràfica.

Competències

- Analitzar amb esperit crític, a partir dels coneixements adquirits, l'obra d'art en les seves diferents facetes: valors formals, significat iconogràfic, tècniques i procediments artístics, procés d'elaboració i mecanismes de recepció.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Interpretar l'obra d'art en el context en el qual es va gestar i relacionar-la amb altres formes d'expressió cultural
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Reconèixer l'evolució de la imatge artística des de l'antiguitat fins a la cultura visual contemporània.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar els creadors d'un fenomen artístic en un determinat context cultural.
2. Analitzar els receptors d'un fenomen artístic en un determinat context cultural.

3. Analitzar les idees artístiques sobre un fenomen artístic en un determinat context cultural.
4. Analitzar una imatge artística i situar-la en el seu context cultural.
5. Aplicar els coneixements iconogràfics a la lectura de la imatge artística
6. Definir i explicar amb precisió un objecte artístic amb el llenguatge propi de la crítica d'art.
7. Distingir les tècniques i el procés d'elaboració d'un objecte artístic
8. Examinar una imatge artística i distingir-ne els valors formals, iconogràfics i simbòlics.
9. Explicar els mecanismes de recepció d'una obra d'art.
10. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística
11. Reconstruir el panorama artístic d'un determinat context cultural
12. Relacionar una imatge artística amb altres fenòmens culturals de la seva època.
13. Saber exposar amb eficàcia els coneixements, oralment i per escrit.

Continguts

1. La baixa Mesopotàmia: ètnia, història, societat i religió.
 - 1.1. Protohistòria: Cultures de Hassuna, Samarra i Halaf. Època de El-Obeid.
 - 1.2. Sumer: Període d'Uruk i Djemdet Nasr. El naixement de les ciutats: urbanisme i arquitectura a l'antiga Warka. Dinàstic antic: escultura votiva de déus i homes.
 - 1.3. L'Època accàdia: l'art al servei del poder.
 - 1.4. Període neosumeri: Els Guti. La III dinastia de Ur.
 - 1.5. Període Babilònic: Èpoques paleobabilònica, cassita i caldea.
 - 1.6 La dona a l'antiga Mesopotàmia: una mirada a partir de l'art i les fonts escrites.
2. L'alta Mesopotàmia (Assíria): ètnia, història, societat i religió.
 - 2.1. El període Paleo-assiri (fundació i influència babilònica).
 - 2.2. El període Assiri Mig (origens de l'imperi).
 - 2.3. L'època imperial: el període Neo-assiri
3. L'àrea d'Anatòlia: ètnia, història, societat i religió.
 - 3.1. Edat de Bronze i protohistòria: orígens dels Hatti.
 - 3.2. L'època imperial Hitita (Hattuses, Yazilikaya i Alaca Hüyük)
 - 3.3. Els estats neohitites.
4. La plana irania: ètnia, història, societat i religió.
 - 4.1. Orígens: els elamites i la reconstrucció de Susa.
 - 4.2. Els Medes i el inici de la dinastia aquemènida.
 - 4.3. El gran imperi Persa.

Metodologia

1. Classes teòriques dirigides per la professora. La profesora exposa oralment i amb suport powerpoint als/les estudiants els aspectes essencials de la matèria (classe online pel Teams si s'escau retorn temporal de

docència presencial a virtual), sistematitzant els continguts i facilitant aquella bibliografia específica que sigui més adient per a preparar-se l'examen. En determinats casos amb anterioritat a l'exposició de continguts d'alguns temes serà necessària la lectura prèvia de textos.

1.1 Assistència a sessions de seminaris dirigides per el/la professor/a i/o conduïdes per especialistes.

2. Lectura comprensiva de textos. Hi haurà un llibre de lectura obligatòria* que serà avaluat en un qüestionari tipus test. D'altra banda es farà un recull de textos digitals que seràn discutits a l'aula.

3. Treball de curs. Comentari analític d'un article proposat al començament del curs per part del/ la professor/a (hi haurà una llista per triar-los la primera setmana de classe) d'una extensió de màxim quatre fulls.

* es determinarà els primers dies de curs.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Assistència a classes teòriques dirigides/ seminari.	44	1,76	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12
Tipus: Supervisades			
Ressenya d'una lectura	12	0,48	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12
Tipus: Autònomes			
Estudi personal i lectura de textos	90	3,6	1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 11, 12

Avaluació

La matèria s'avaluarà aplicant els següents procediments:

- 2 Proves escrites: 30% cadascuna.
- Realització del comentari analític de l'article triat : 30%
- Qüestionari tipus test de la lectura obligatòria: 10%

Proves escrites (2). En aquestes proves s'avaluarà tota la matèria del curs continguda en les explicacions a classe i les lectures del dossier de textos.

Cada prova es farà un cop s'hagi finalitzat cada bloc del temari, de manera que la primera (bloc 1) serà a finals de octubre i la segona (blocs 2,3 i 4) a finals de desembre.

Es farà mitjana de les dues proves escrites que haurà de ser un 5 mínim. En cas contrari, l'alumne s'haurà de presentar a la reavaluació de l'assignatura del bloc que tingui suspès.

Observacions importants:

En el moment de realització de cada activitat avaluativa, la professora informará l'alumnat (Moodle) del procediment i data de revisió de les qualificacions. Si la situació no procedeix a ser presencial, es determinarà un dia per dur a terme una revisió virtual per Teams, on la professora indicarà que s'esperava de cada resposta. Un cop finalitzada aquesta revisió de caire general, l'alumnat podrà romandre a la sala virtual i exposar dubtes concrets dels seus exàmens.

L'estudiant rebrà la qualificació de No avaluable sempre que no hagi lliurat més del 30% de les activitats d'avaluació.

Els últims dies del curs hi haurà una recuperació *exclusivament* per a aquells/es alumnes que tinguin suspesa alguna o algunes de les proves escrites parcials anteriors. Per tant, no es podran presentar els/les que no les haguessin fet a la convocatòria prevista ni tampoc els /les que les tinguessin aprovades. La recuperació només possibilita *aprovar* les proves suspeses amb qualificació màxima de 6. Queden excloses del procés de recuperació el lliurament de ressenyes o altres activitats avaluable que no s'hagin presentat en la data fixada per la professora.

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

En cas que les proves no es puguin fer presencialment s'adaptarà el seu format (mantenint-ne la ponderació) a les possibilitats que ofereixen les eines virtuals de la UAB. Els deures, activitats i participació a classe es realitzaran a través de fòrums, wikis i/o discussions d'exercicis a través de Teams, etc. El professor o professora vetllarà perquè l'estudiant hi pugui accedir o li oferirà mitjans alternatius, que estiguin al seu abast.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Comentari analític d'un text escollit	30%	1	0,04	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13
Prova escrita 1	30%	1	0,04	3, 6, 7, 8, 9
Prova escrita 2	30%	1	0,04	1, 2, 5, 9, 11, 12
Qüestionari tipus test de la lectura obligatòria	10%	1	0,04	1, 2, 3, 9, 13

Bibliografia

Obres generals:

AMIET, Pierre (1979): *Introduction a l'Histoire de l'Art de l'Antiquité Orientale*. Paris : Desclée De Brouwer.

ASCALONE, Enrico (2006): *Mesopotamia*. Barcelona: Electa.

AURENCHÉ, Olivier (1977): *Dictionnaire illustré multilingue de l'architecture du Proche Orient ancien*. Lyon: Maison de l'Orient.

BENOIT, Agnès (2003): *Art et archéologie: les civilisations du Proche-Orient ancien*. Paris: Réunion des musées nationaux.

BENOIT, Agnès (2011): *Les civilisations du Proche - Orient ancien*. Paris: Petits manuels de l'École du Louvre.

BLANCO FREIJEIRO, Antonio (1981): *Arte Antiguo del Asia Anterior*. Sevilla.: Universidad de Sevilla.

FRANKFORT, Henri A. (1998): *Reyes y dioses*. Madrid: Alianza.

ROAF, Michael (1992): *Mesopotamia y el Antiguo Oriente Medio*, Barcelona: Folio.

PARROT, André (1979): *Antico Oriente*. Verona : Arnoldo Mondadori.

SODEN, Wolfram Von (1987): *Introducción al Orientalismo antiguo*. Sabadell : AUSA.

WOOLLEY, Leonard (1962): *Mesopotamia y Asia Anterior*. Barcelona : Praxis.

Obres específiques

- ANDRÉ-SALVINI, Béatrice (2008): *Babylone*. Paris : Musée du Louvre Hazan.
- AMIET, Pierre (1995): *Historia Ilustrada de las formas artísticas vol I: Oriente Medio*. Madrid: Alianza.
- AZARA, Pedro (coord) (2012): *Antes del diluvio: Mesopotamia 3.500-2.100 a.C.* Barcelona: Ediciones Polígrafa.
- BAHRANI, Zainab (2001): *Women of Babylon : gender and representation in Mesopotamia*. London: Routledge.
- BITTEL, Kurt (1976): *Los Hititas*. Madrid: Aguilar.
- COLLON, Dominique (1995): *Ancient Near Eastern Art*. Londres: University of California Press.
- FOREST, Jean Daniel (1999): *Les premiers temples de Mésopotamie (4° et 3° millénaires)*. BAR International Series 765, Oxford.
- FRANKFORT, Henri A. (1982): *Arte y arquitectura del Oriente Antiguo*. Madrid: Cátedra.
- GHIRSHMAN, Roman (1974): *Persia. Protoirranios, medos, aqueménidas*. Madrid: Aguilar.
- GÓMEZ LÓPEZ, Consuelo (2006): *El arte en el Próximo Oriente antiguo*. Madrid: Ediciones JC.
- KLIMA, Joseph (1980): *Sociedad y Cultura en la Antigua Mesopotamia*, Madrid: Akal.
- KUHRT, Amélie. (2000) : *El Oriente Próximo en la antigüedad*, 2 vols. Barcelona: Crítica.
- LARA PEINADO, Federico. (2000): *El arte de Mesopotamia*. Madrid: Cambio 16.
- LIVERANI, Mario. (2006): *Uruk, la primera ciudad*. Barcelona: Bellaterra.
- LIVERANI, Mario (2008): *El antiguo Oriente. Historia, sociedad y economía*. Barcelona: Crítica.
- LEICK, Gwendolyn (2002): *Mesopotamia. La invención de la ciudad*. Barcelona: Paidós.
- MACQUEEN, J.C (1996): *The Hittites: and their contemporaries in Asia Minor*. Londres: Thames & Hudson.
- MARGUERON, Jean Claude. (1996): *Los Mesopotámicos*. Madrid: Cátedra.
- MONTERO FENOLLÓS, Juan Luis (2010): *Torre de Babel: historia y mito*. Murcia: Comunidad Autónoma de la Región de Murcia
- OATES, John (1986): *Babylon*, Londres: Thames & Hudson.
- OPPENHEIM, LEO A. (2003): *La antigua Mesopotamia, retrato de una civilización extinguida*. Madrid: Gredos.
- PARROT, André (1979) [2006]: *Sumer*. Paris: Gallimard.
- PARROT, André (1970): *Assur*. Paris: Gallimard.
- ROUX, Georges (1987): *Mesopotamia. Historia política, económica y cultural*. Madrid: Akal.
- SASSON, Jack M. (2000): *Civilizations of the Ancient Near East*, Peabody, MA : Hendrickson Publishers.
- SCHMIDT, Erich Friedrich (1953): *Persepolis. I: Structures, Reliefs, Inscriptions*. Chicago: University of Chicago Press.
- SPYCKET, Agnès (1981): *La statuaire du Proche-Orient ancien*, Leyde et Cologne: Brill Academic Publishers.
- VV.AA. (2006): *El Imperio olvidado. El mundo de la Antigua Persia. Catálogo de la Exposición*. Barcelona: La Caixa.

